

raad voor cultuur raad voor cultuur raad voor cultuur

R.J. Schimmelpennincklaan 3
postbus 61243
2506 AE Den Haag
telefoon +31(0)70 310 66 86
fax +31(0)70 361 47 27
e-mail cultuur@cultuur.nl
www.cultuur.nl

De Staatssecretaris van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap
p/a de Algemene Rijksarchivaris
Postbus 90520
2509 LM 's-Gravenhage

datum: 9 november 2005
uw kenmerk: C/S&A/05/1645
uw brief van: 9 augustus 2005
ons kenmerk: arc-2005.02537/4

onderwerp: ontwerp-selectielijst archiefbescheiden op het beleidsterrein
Sanctiebeleid over de periode 1991-2001 voor de zorgdrager de minister van Justitie

Zeer geachte mevrouw Van der Laan,

1. In uw hierboven vermelde brief vraagt u de Raad voor Cultuur advies over de ontwerp-selectielijst over het beleidsterrein *Sanctiebeleid* over de periode 1991-2001 die de minister van Justitie in zijn hoedanigheid van zorgdrager in de zin van de Archiefwet 1995 wil doen vaststellen.

In uw brief verzocht u de Raad om binnen drie maanden advies uit te brengen. Hij biedt u bij deze zijn bevindingen¹ aan.

2. De Raad heeft de ontwerp-lijst in eerste instantie aan procedurele en vervolgens aan inhoudelijke aspecten getoetst. Zijn belangrijkste bevindingen worden in respectievelijk de paragrafen 4 en 5 uitgewerkt. De Raad adviseert u deze selectielijst vast te stellen voor de periode 1990-2001, met inachtneming van de in dit advies gemaakte opmerkingen.

De in uw adviesaanvraag gestelde specifieke vragen worden in de paragrafen 3, 4 en 5 van dit advies beantwoord.

3. *Toetsing van procedurele aspecten*

§ 3.1. Ontwerp-lijst

Deze ontwerp-lijst is tot stand gekomen overeenkomstig de methode, die uitgaat van een analyse, beschrijving en waardering van handelingen van de (rijks-)

¹ Dit advies is voorbereid door de Bijzondere Commissie Archieven van de Raad.

overheid, de zogenaamde methode Institutioneel Onderzoek (IO). Aan het ontwerp is een onderzoek vooraf gegaan, waarvan verslag is gedaan in het rapport *Van incasseren tot coördineren. Een institutioneel onderzoek naar het handelen van het Centraal Justitieel Incassobureau, 1990-* (PIVOT-rapport nr. 112, 2002, niet gepubliceerd).

§ 3.2. Driehoeksoverleg

Bij uw adviesaanvraag was tevens gevoegd een exemplaar van het verslag betreffende het zogenaamde driehoeksoverleg, waarin, zoals voorgeschreven in artikel 3 van het Archiefbesluit 1995, ontwerp-selectielijsten tot stand komen.

Hieruit is de Raad gebleken, dat dit overleg voor alle aanvragende zorgdragers was samengesteld zoals artikel 3, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995 voorschrijft. Al ten tijde van het driehoeksoverleg is een historicus uitgenodigd om als externe deskundige aan de voorbereiding van de ontwerp-lijst mee te werken.

§ 3.3. Terinzagelegging

De openbare terinzagelegging heeft, zoals uw adviesaanvraag vermeldt, niet geresulteerd in reacties.

4. Toetsing van inhoudelijke aspecten

Mede op grond van zijn hiervoor vermelde bevindingen heeft de Raad getracht zich een oordeel te vormen over de inhoudelijke aspecten van het onderhavige ontwerp. Hij heeft daarbij vooral gelet op de reikwijdte van de ontwerp-lijst (§ 4.1), de wijze waarop de gehanteerde selectiedoelstelling en de daaraan gerelateerde selectiecriteria zijn toegepast (§ 4.2), alsmede op de vraag of in afdoende mate met de verschillende belangen rekening is gehouden (§ 4.3).

§ 4.1. De reikwijdte van de ontwerp-lijst en het driehoeksoverleg

De ontwerp-lijst bevat voorstellen omtrent de selectie van handelingen over de periode 1991-2001 waarvan de neerslag valt onder de archiefwettelijke zorg van bovengenoemde zorgdragers. Uit het rapport institutioneel onderzoek blijkt dat het Centraal Justitieel Incassobureau, het orgaan waar het in deze lijst om gaat, al sinds 1990 functioneert. Ook de meeste handelingen vermelden als beginjaar 1990. Het verslag van het driehoeksoverleg vermeldt voor de periode waarop de lijst betrekking heeft abusievelijk geen eindjaar. De Raad gaat er van uit dat de lijst de periode 1990-2001 zou moeten beslaan en adviseert u deze periodisering daar waar nodig te corrigeren.

§ 4.2. Toepassing van de selectiedoelstelling en - criteria

Uit het verslag van het driehoeksoverleg blijkt, dat in deze ontwerp-lijst de selectiedoelstelling is toegepast in de versie die niet alleen ziet op de reconstructie van het overheidshandelen op hoofdlijnen, maar ook op de

reconstructie van de belangrijkste historisch-maatschappelijke gebeurtenissen en ontwikkelingen. De Raad constateert dat de ontwerp-lijst een andere formulering van de selectiedoelstelling hanteert, namelijk die waarin nog geen sprake is van de reconstructie van de belangrijkste historisch-maatschappelijke gebeurtenissen en ontwikkelingen. De Raad adviseert u lijst en verslag met elkaar (en met de werkelijkheid) in overeenstemming te brengen.

§ 4.3. De waardering van de in artikel 2, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995 bedoelde belangen

De Raad is er, op basis van het verslag driehoeksoverleg en de ontwerp-lijst die daar het resultaat van is, niet van overtuigd dat de ontwerp-lijst recht doet aan de selectiedoelstelling. De Raad vindt dat deze ontwerp-lijst die doelstelling ruim voorbij schiet, ook wanneer hij ervan uitgaat dat gewerkt is aan de hand van de selectiedoelstelling die beperkt is tot het handelen van de overheid op hoofdlijnen. In deze ontwerp-lijst is de doelstelling, zo lijkt het, niet toegepast binnen de bredere context van het beleidsterrein *Sanctiebeleid* - waarvan de Raad zich afvraagt wat dat precies inhoudt -, maar binnen de enge context van de archiefvormer zelf. De hoofdlijnen van het handelen van het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB) zijn echter geen hoofdlijnen van het overheidshandelen op het beleidsterrein *Sanctiebeleid*. Het CJIB is een incassobureau, een stukje uitvoeringsorganisatie. De staatssecretaris vraagt de Raad nadrukkelijk om zich in het vervolg duidelijk uit te spreken over de vragen 'of de juiste archieven worden overgebracht' en 'of de energie wordt gestoken in historisch-maatschappelijk relevante archieven'.² In dat licht en onder verwijzing naar deel twee van het advies erfgoedselectie³ zou de Raad deze actor zeker geen Office of Primary Interest (OPI) willen noemen. De Raad geeft u in heroverweging of er überhaupt archief van deze actor bewaard moet blijven en of niet volstaan kan worden met handelingen van de minister omtrent instelling e.d. van het CJIB en evaluatie van zijn functioneren (bijv. beoordeling jaarverslagen).

Wel houdt de lijst in voldoende mate rekening met het administratieve belang en het belang van de recht- en bewijszoekende burgers.

In de navolgende paragraaf gaat de Raad nader in op zijn bedenkingen.

5. *Nadere beoordeling van de ontwerp-lijst*

In aansluiting op bovenstaande overwegingen en bevindingen heeft de Raad de verschillende onderdelen van de ontwerp-lijst gezien. Deze geeft hem aanleiding tot het plaatsen van de hierna volgende opmerkingen.

² *Bijlage bij de brief van 27 juli 2005 waarin het Plan van aanpak Archiefselectie rijksoverheid wordt aangeboden.*

³ *Advies van de Raad voor Cultuur inzake Erfgoedselectiebeleid: 'Het tekort van het teveel; over de rijksverantwoordelijkheid voor cultureel erfgoed' d.d. 26 september 2005.*

Ruimhartig bewaarbeleid

Zoals de Raad al opmerkte in paragraaf 4.3 van dit advies, is hij van mening dat bij de waardering van de handelingen in deze lijst te weinig is gekeken naar de bredere context en teveel vanuit het perspectief van de archiefvormer zelf.

Wanneer er voor gekozen wordt wél archief van het CJIB te bewaren, is de Raad van oordeel dat, gezien vanuit de bredere context van het beleidsterrein waarin het CJIB opereert, de waardering van de volgende handelingen in elk geval herzien zou moeten worden van B naar V: 54, 72, 76, 91, 96, 100 en 117.

Daarnaast komen van de actor Minister van Justitie naar het oordeel van de Raad de handelingen 17, 18, 21, 48, 49, 52, 65, 66, 68, 69, 84, 85, 87, 89 niet voor bewaring in aanmerking vanwege het puur 'administratieve' karakter ervan. Hij is van mening dat het bij deze handelingen niet gaat om hoofdlijnen van het overheidshandelen en er geen historisch-maatschappelijke waarde aan toegekend kan worden.

Resultaten driehoeksoverleg niet in de lijst verwerkt

De herziening van de waardering van handeling 74 van B 4 naar V 10, waartoe in het driehoeksoverleg was besloten, is niet in de ontwerp-lijst doorgevoerd. De Raad adviseert u dat alsnog te doen.

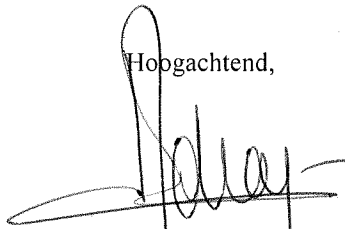
Handeling 128: het vaststellen van reglementen inzake het beheer en de beveiliging van persoonsregistraties binnen CJIB

Bij deze handeling ontbreekt de waardering. De Raad is van mening dat deze handeling met name voor de recht- en bewijszoekende burger relevant kan zijn. Hij adviseert u deze handeling ook met een V te waarderen en een termijn van 10 jaar na vervallen van het reglement te hanteren.

6. *Advies*

De Raad adviseert u de ontwerp-selectielijst vast te stellen voor de periode 1990-2001 met inachtneming van de opmerkingen die gemaakt zijn in dit advies.

Hoogachtend,

mr. W. Sorgdrager
Voorzitter

C.H. Weeda
Algemeen secretaris